

Sygn. akt IV U 503/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Alicja Romanowska

Protokolant: stażysta A. B.

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2013r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z odwołania R. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 04/02/2013 r. znak: (...)

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. U. prawo do emerytury od 16 stycznia 2013 roku.

Sygn. akt IVU 503/13

UZASADNIENIE

Skarżący R. U. wniósł odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 4.02.2013r., znak (...), którą to decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Skarżący wskazał, iż pracował od w warunkach szczególnych od 4.10.1971r do 25.05.1978r w Zakładach (...) w E. na stanowisku spawacza oraz od 9.10.1979r do 30.04.1973r w (...) Kombinacie Budowlanym w E. – Zakładzie Produkcji (...) / Fabryka (...) / na stanowisku kontrolera jakości.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Powołując się na art. 114 i 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze pozwany wskazał, że ubezpieczony nie przedłożył nowych dokumentów ,mających wpływ na ustalenie prawa do świadczenia .

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 17.08.2009r organ rentowy odmówił R. U. prawa do emerytury z uwagi na fakt nielegitymowania się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony przedłożył świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z Zakładów (...) w E. z, z którego wynika, że pracował w okresie od 18.08.1966r do 3.10.1971r na stanowisku ślusarza oraz od 4.10.1971r do 25.05.1978r na stanowisku spawacza .W świadectwie zakład pracy nie powołał się na przepisy resortowe. Z przedłożonego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z (...) kombinatu Budowlanego w E. wynika, że w okresie od

9.10.1979r do 30.04.1993r wykonywał prace na stanowisku kontrolera jakości wymienionego w wykazie C zarządzenia Ministra Budownictwa i przemysłu Materiałów Budowlanych .Stanowiska wykazane w załączniku C nie uprawniają do obniżenia wieku emerytalnego .Decyzja nie została zaskarżona.

/ decyzja z 17.08.2009r, świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych k9,11 akt ZUS/

W dniu 16 stycznia 2013r R. U. złożył do organu rentowego ponownie wnioski o przyznanie emerytury.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury .W uzasadnieniu decyzji wskazał ,że ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów mających wpływ na prawo do świadczenia.

Zgodnie z art. 114 ust ustawy emerytalnej prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wnioski osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

W doktrynie i orzecznictwie przesłanka ujawnionych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej ujmowana jest sposób swoisty i szeroki . Okoliczności te nie muszą być tylko faktami, na które strony realizacyjnego stosunku prawnego ubezpieczeń społecznych nie mogły się powołać w poprzednim postępowaniu (wtedy ich nie znały), lecz także takimi faktami, które powinny być znane przy dołożeniu należytej staranności, jednakże na skutek błędu, zaniedbania, przeoczenia czy nieznajomości przepisów nie zostały uwzględnione. Ujawnione okoliczności mogą zatem wynikać zarówno ze zgłoszenia nowych (nieznanych) dowodów wpływających na odmienną, od dokonanej pierwotnie, ocenę stanu faktycznego, jak i stanowić podstawę do ponownego ustalenia prawa do emerytury/renty w sytuacji wydania decyzji rentowej nieuwzględniającej lub błędnie uwzględniającej te okoliczności (niekoniecznie nieznane, ale istniejące przed podjęciem decyzji), które wpłynęły na wadliwe nabycie prawa do świadczenia lub przyczyniły się do nieuzasadnionej odmowy przyznania uprawnień ubezpieczeniowych.

Skarżący co prawda nie dołączył do wniosku o emeryturę nowych wniosków dowodowych, ale powoływał się na świadectwa pracy wydawane przez Zakłady (...) pracownikom zatrudnionym na takim samym stanowisku ,w których zakład pracy prawidłowo wskazał przepisy resortowe. Co prawda same świadectwa pracy wystawione innym pracownikom nie przesądzają o prawie do emerytury wnioskodawcy, ale wnioskodawca w odwołaniu do Sądu wniósł o przesłuchanie świadków potwierdzających charakter jego pracy zarówno w (...) w E. jak i Zakładach (...) w E. ,a z uwagi na ograniczenia dowodowe w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym przeprowadzenie tego dowodu możliwe było dopiero przed sądem .Nadto organ rentowy wskutek wniosku o ponowne ustalenie prawa do emerytury wydał decyzję ,którą odmówił prawa do emerytury , a jedynie w uzasadnieniu decyzji wskazał ,że ubezpieczony nie przedłożył nowych dowodów mających wpływ na ustalenie prawa do emerytury. Z tych też względów, zdaniem Sądu celowe było zbadanie czy decyzja o odmowie praw a do emerytury była prawidłowa.

R. U.(...),a zatem ukończył wiek 60 lat.

Na dzień 1.01.1999r udokumentował okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lata i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

/dowód ;bezsporne /

Decyzją z dnia 4.02.2013r organ rentowy odmówił R. U. prawa do emerytury.

Wnioskodawca nie zgodził z decyzją o odmowie prawa do emerytury wnosząc odwołanie, w którym domagał przyznania prawa do świadczenia, w uwagi na przepracowanie ponad 15 lat w szczególnych warunkach.

W toku postępowania skarżący domagał się zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 4.10.1971r do 25.05.1978r w Zakładach (...) w E. na stanowisku spawacza oraz od 9.10.1979r do 30.04.1973r w (...) Kombinacie Budowlanym w E. – Zakładzie Produkcji (...)/ Fabryka (...)/ na stanowisku kontrolera jakości.

Na mocy art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) wynika, iż ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

2. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący - 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z brzmienia § 3 za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się za okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo doświadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zdaniem Sądu skarżący niewątpliwie spełnia kryterium wymaganego co najmniej 25-letniego okresu ubezpieczenia, ukończył wiek 60 lat i nie przystąpił do OFE.

Kwestią sporną w sprawie jest okoliczność wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) w E. i Zakładach (...) w E. w okresach wymienionych wyżej uprawniającą do niższego wieku emerytalnego oraz czy pełnił ją stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Stosownie do przepisu paragrafu 2 ust 2 rozporządzenia Rady Ministrów 7.02.1983r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresy pracy o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustęp 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Posiadanie świadectwa sporządzonego w określonej formie nie jest jednak bezwzględną przesłanką do uwzględnienia określonej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach. Nie jest również tak, że takie właśnie świadectwo jest wiążące dla organu rentowego i nie może podlegać weryfikacji. Świadectwo pracy jest dokumentem prywatnym. Istotne jest to czy pracownik rzeczywiście wykonywał pracę w warunkach szczególnych i czy czynił to stale i w pełnym wymiarze czasu, a nie to czy posiada potwierdzenie tego świadectwem o określonej formie. Również pracownik może przed Sądem za pomocą wszystkich dowodów wykazywać, że w pełnym wymiarze czasu pracy i stale wykonywał prace w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków celem ustalenia charakteru faktycznie wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w okresie zatrudnienia w (...) w E. i Zakładach (...) w E..

Odnośnie pracy w (...) Zakładzie Produkcji (...), to świadek I. G. zeznał, że pracował w (...) w E. –w Fabryce domów w okresie od 3.01.1977r do 1992r jako zbrojarz betoniarz Świadek ten zeznał, że w zakładzie produkowano duże elementy budowlane Pan R. U. pracował, nadzorując jego pracę jako kontroler jakości. R. U. cały dzień przebywał na hali, gdzie jako podstawowe wykonywane były prace zbrojarskie i betoniarskie, kontrolując prawidłowość wykonanych prac.

/zeznania świadka I G. 00:19:48-00:28:10 nagrania z rozprawy 20 sierpnia 2013r/

Świadek J. K. (1), który pracował w (...) Fabryce (...) od sierpnia 1978r do grudnia 1994r jako majster i kontroler jakości zeznał, że w okresie pracy na stanowisku wykonywał taką samą pracę jak wnioskodawca i polegała ona na kontrolowaniu na hali produkcyjnej jakości wykonywanych przez zbrojarzy i betoniarzy elementów konstrukcyjnych.

/zeznania J. K. (2) 00:28:10-00:36:03 nagrania rozprawy z 20.08.2013r

Świadek Z. I. (1), który pracował w (...) w E. –w Fabryce domów jako mistrz zeznał, że R. U. pracował w Fabryce (...) jako kontroler jakości i przez cały dzień swojej pracy przebywał na hali produkcyjnej gdzie pracowali zbrojarze i betoniarze wykonujący duże elementy zbrojarsko-budowlane. Kontrolował jakość wykonywanych prac, dokonywał pomiarów form zbrojarskich, oceniał jakość elementów.

/zeznania Z. I. 00:37:28-00:43:51 nagrania z rozprawy z 20 sierpnia 2013r/ Zeznania świadków zasługiwały na wiarę. Są logiczne i korelują z wyjaśnieniami ubezpieczonego. Należy zwrócić uwagę, że świadkowie pracowali z wnioskodawcą, mieli z nim codzienny kontakt i zapewne mają wystarczającą wiedzę na temat charakteru pracy R. U.. Z zeznań tych wynika, że wnioskodawca w całym okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w E. pracował na hali gdzie jako podstawowe prace wykonywane były prace zbrojarskie i betoniarskie dużych elementów budowlanych, przez cały dzień pracy przebywał na hali produkcyjnej, na bieżąco kontrolując jakość poszczególnych etapów produkcji.

W tym miejscu podkreślić należy, że jedynie rodzaje prac określone w wykazie A stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z 7.02.1983r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, skonkretyzowane w przepisach resortowych wydanych na podstawie delegacji powyższego rozporządzenia uprawniają do nabycia świadczenia emerytalnego w niższym wieku emerytalnym. Zgodnie z działem V pkt 4 za prace w warunkach szczególnych uważa się prace zbrojarskie i betoniarskie. Zgodnie z Działem XIV pkt 24 w/cyt rozporządzenia do prac wykonywanych w warunkach szczególnych zalicza się prace przy kontroli jakości produkcji i usług na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie .

W ocenie Sądu z powyższego wynikało niezbicie, że skarżący wykazał, że przez okres zatrudnienia w (...) w E. wykonywał prace kontrolera jakości na wydziale gdzie jako podstawowe wykonywane były prace zbrojarskie i betoniarskie przez okres 13 lat 6 miesięcy i 21 dni.

Dodatkowo wskazać należy, że pełnomocnik ZUS ostatecznie na rozprawie w dniu 20.08.2013r /nagranie 00:44:36 rozprawy z 20.08.2013r/ nie kwestionował, że w wym okresie ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych i dlatego Sąd zgodnie z art. 229k.p.c uznał te fakty za przyznane .

Odnośnie pracy w Zakładach (...) w E. ,to w pierwszej kolejności wskazać należy, że z akt osobowych wynika, że w okresie zatrudnienia w tym zakładzie wykonywał pracę spawacza .Z angażu z 30.10.1972r wynika, że ubezpieczony z dniem 1.11.1972r został zatrudniony na Wydziale W34 na stanowisku spawacza, a od września 1976r do 26.05.1976r pracował jako instruktor spawania. Świadek W. R. zeznał, że pracował w Zakładach (...) od 1974 roku i przez 1,5 roku pracował jako spawacz. Zeznał, że pracował z wnioskodawcą w Zakładach (...) na Wydziale W11, gdzie produkowano luki do statków. Świadek ten zeznał, że ubezpieczony pracował jako spawacz na montażu. Zeznał, że ubezpieczony wykonywał tylko prace spawalnicze. Świadek zeznał, iż na hali pracowało wielu spawaczy. Zeznał, iż w okresie jego zatrudnienia R. U. nie wykonywał prac ślusarskich.

/dowód: zeznania świadka W. R. 00:05:21 – 00:07:41 nagrania z rozprawy z 7.10.2013r./

Świadek R. F. zeznała, iż pracowała w Zakładach (...) od 1968 do 2002r. Świadek po rozpoczęciu zatrudnienia pracowała przez 3 lata jako spawacz. W czasie kiedy świadek pracowała jako spawacz ubezpieczony pracował na stanowisku ślusarza, a jego praca polegała na montowaniu i spawaniu. Prace monterskie polegały na heftowaniu, tj. szepianie za pomocą palnika elementów luków. (...) luków nie można było montować w inny sposób niż szepianie i heftowanie. Ubezpieczony na stanowisku montera wykonywał tylko prace polegające na szepianiu elementów konstrukcji. Stały spaw robili spawacze. Monterzy przez całe 8 godzin pracy operowali palnikiem. W ocenie świadka do 1978 r. ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze. Od 1971 roku ubezpieczony przeszedł na dział spawalniczy. Świadek w tym czasie pracowała jako suwnicowa, z tym że pracowała na tej samej hali co spawacze i miała codzienny kontakt z wnioskodawcą. Ubezpieczony wykonują prace nazwane monterskimi, pracował w ubraniu ochronnym dla spawaczy.

/dowód: zeznania świadka R. F. 00:08:22 do 00:14:55 rozprawy z dnia 7.10.2013r./

Świadek L. M. zeznał, iż pracował od 1968 r. jako monter konstrukcji spawanych. Praca monterów polegała na szepianiu elementów pokryw luków co robione było za pomocą palnika spawalniczego. Świadek zeznał, iż monterzy konstrukcji spawanych wykonywali pracę, nawet nie mając uprawnień. Zeznał, zeznał iż monterzy wykonywali również pracę polegającą na szlifowaniu powierzchni brzegów elementów przed spawaniem, czynności te były wykonywane za pomocą szlifierek pneumatycznych.

/dowód: zeznania świadka L. M. 00:16:13 do 00:26:17 nagrania z rozprawy z dnia 7.10.2013r./

Świadek E. W. zeznał, iż pracował w Zakładach (...) 1968-1978 na Wydziale W11 jako spawacz, a R. U. jako ślusarz spawacz, wykonując prace monterskie luków. Prace monterskie wykonywane były palnikiem i polegały na heftowaniu.

/dowód: zeznania świadka E. W. 00:49:29 do 00:57:54 nagrania z rozprawy z dnia 20.08.2013r./

Świadek W. K. zeznał, iż pracował w Zakładach (...) w latach 70 jako oczyszczacz komorowy, a R. U. pracował jako spawacz na Wydziale W11. Świadek zeznał, że widywał ubezpieczonego przy pracach spawalniczych.

/dowód: zeznania świadka W. K. 00:57:54 do 01:03:26 nagrania z rozprawy z dnia 20.08.2013r./

W ocenie Sądu zeznania wszystkich świadków zasługują na uwzględnienie. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym, mieli z nim codzienny kontakt i potwierdzili, że ubezpieczony w okresie od 1972-1978 wykonywał prace spawalnicze mimo, iż jego stanowisko określone było jako monter. Z zeznań świadków wynika, iż prace monterskie polegały na heftowaniu, tj. spawaniu elementów, z tym że monterzy nie spawali całościowo elementów a jedynie za pomocą palnika szepiali-heftowali operując przez cały dzień pracy palnikiem. Praca spawacza wymieniona jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 w dziale 14 poz.12 pkt.5 jako praca w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe należało przyjąć, iż wnioskodawca legitymuje się przesłanką 15-letniego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Wobec spełnienia przez skarżącego wszystkich przesłanek skutkujących przyznaniem prawa do świadczenia, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 4.02.2013. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy R. U. prawo do emerytury od 16 stycznia 2013r /tj. złożenia wniosku o emeryturę/